

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 22nd November 1982/Marghasira 1, 1904 S.E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at One of the Clock.

[MR. SPEAKER (SRI K.H. RANGANATH) in the Chair]

OBITUARY REFERENCES

MR. SPEAKER. — I regret to inform the House the demise of the following persons after the adjournment of the last Session.

1. Sri M. C. Basappa, a sitting member of this House expired on 4th August 1982. He was elected to the Third and Sixth Assembly from the ChamaraJanagar constituency and was a former member of the Legislative Council from 1970 to 1976. He was a seasoned Parliamentarian.

2. Sri R. Peeranna, a sitting member of the Legislative Council expired on 4th September 1982. He was a member of this House continuously for three terms from 1962 to 1978, representing the Heggadadevanakote constituency and was nominated to the Legislative Council in the year 1980.

3. Sri H. R. Guruva Reddy, a member of the Mysore Representative Assembly during the period 1934-1936 expired on 5th October 1982.

4. Sri M. Madhwaraj, a member of the Legislative Assembly during the period 1962-67 from the Udupi Constituency expired on 21st October 1982.

5. Sri K Shyma Iyer, a member of the Mysore Representative Assembly during the period 1937-40 expired on 24th October 1982.

6. Sri A. Venkateshaiah, a member of the Mysore Representative Assembly during the period 1934 to 1940 expired on 3rd November 1982.

7. Sri Kondajji Basappa, a member of the Legislative Assembly for the period 1962-71 expired on 14th November 1982. He was a Minister of State for Co-operation between 1962 and 1967 and he was also Union Deputy Minister for Health and Family Welfare.

8. Sri Gangadhar Namoshi, a member of the Legislative Assembly during the period from 1962-67 expired on 14th November 1982.

9. Sri Gopal Swarup Pathak who was the Governor of Karnataka during the period between 1967-1969 expired on 31st August 1982. In 1969, he was elected to the office of the Vice President of India. Dr. Pathak had a long distinguished career of public service. He was a lawyer and Jurist of eminence.

10. Sri Sheik Abdullah, Chief Minister of Jammu and Kashmir expired on 8th September 1982. He was a national figure whose name was synonymous in the minds of the Indian people with Secularism,

11. His Excellency Leonid Ilhich Brezhnev, General Secretary of the Committee of the Communist Party of Soviet Union and Chairman of the Presidium of the U.S.S.R. expired on 10th November 1982. He was the Architect of Soviet strategic equally with United States and a staunch friend of India. His sudden death at the age of 75 years ends the 18 long years of his Brezhnev era marked by an expansive foreign policy, sustained political stability and strategic growth of military power.

12. Acharya Vinoba Bhave a Gandhian, Sarvodaya Leader and a leading light of the 'Bhoodan' movement which revolutionised Land Reforms in the country, expired on 15th November 1982. Acharya Vinoba Bhave was a true Gandhian and devoted his entire life to the realisation of the Gandhian ideals of love, truth, non-violence and sacrifice. The Bhoodan and Gramdan movements initiated by him would remain a milestone in the nation's effort to eradicate poverty.

†ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್ (ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅನೇಕ ಜನ ಹಿರಿಯರು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಶಾಸಕರುಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹಾಗೂ ಭೂಧಾನ ಯಜ್ಞ ಚಳುವಳಿಯ ನಾಯಕರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿನೋಬಾಬಾವೇಯವರು ರಷ್ಯಾ ದೇಶದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬ್ರಿಜ್‌ವರವರು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ್ ಸ್ವರೂಪ್ ಪಾಡಕರವರು ಹಾಗೂ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫೇಕ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾರವರು, ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ.ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ್ ನಮೋಷಿಯವರು ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೀರಣ್ಣ ನವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಶ್ಯಾಮಯ್ಯರವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿನೋಬಾಬಾವೇಯವರು ಒಬ್ಬ

*Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಇವರು ಭೂಧಾನ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ, ಯಾರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡುವಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಇವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮಹಾನಾಯಕನು ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಶುಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಆ ಭಗವಂತನು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಈ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ್ ಸ್ವರೂಪ್ ಪಾಠಕ್‌ರವರು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿ ಅಪಾರವಾದಂತಹ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇವರು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾಗಿ ಅಪಾರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕನನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೇ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಷೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ‌ರವರು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕೀಯ ಮುಂದಾಳಾಗಿದ್ದರು. ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರವು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆದಿರುವಂತಹ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಷೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ‌ರವರು ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇವರು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಸಿಂಹ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಜ್ಯ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಷೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ‌ರವರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಷೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ‌ರವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕ ರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಂದು ಅಗಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಮತ್ತು ಈ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಷ್ಯಾ ದೇಶದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬ್ರೆಜ್ಞೇವ್‌ರವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿಧನರಾದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬ್ರೆಜ್ಞೇವ್‌ರವರು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು. ಅವರು ಬಹಳ ಸರಳ ಜೀವಿಗಳು. ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಆದ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅವರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹಳ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಅವರದೇ ಆದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅವರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರು. ೧೯೬೬-೬೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಸಹ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿಧನದಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಒಬ್ಬ ದಕ್ಷ ಸದಸ್ಯರೂ, ಹಿರಿಯರಾದಂತಹ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಾಗಿದೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಈ ದಿನ ಕೋರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ ನಂತರ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಪೀಣ್ಣಿನವರು ನಿಧನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ೧೯೬೨ ರಿಂದಲೂ ಸರ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರು. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಬಹುಶಃ ೧೯೬೯ ರಿಂದಲೂ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದರು. ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಅವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆತನಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಚ್ಯುತಿ ಬರದೆ ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ನಿಧನದಿಂದಾಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನಗೆ ತಂಬಾ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಹ ಈ ದಿನ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೊಂಡಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರು ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ, ಸ್ಕಾಟ್ ಗೃಡ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೂ ಆಗಿದ್ದು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ನಂತರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಉಪ ಅರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಧ್ವರಾಜ್ ಅವರು ಉಡುಪಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಪತ್ನಿಯವರು ಇಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಧ್ವರಾಜ್ ಅವರಾಗಿದ್ದರು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾವೋಶಿಯವರು ನಮ್ಮಿಂದ ಕಣ್ಣಿರೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಗುರುವರದ್ವಿ. ಕೆ. ಶ್ಯಾಮಲಯ್ಯರ್. ಮಾತು ನಂ. ೮೬೨ಯ ನವರು ಕೂಡ ನಮ್ಮಿಂದ ಆಗಲಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇವರೂ ಇದ್ದು ಇವರನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಹನೀಯರುಗಳ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರಿ ಅವರ ನಿಧನದಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾದ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಸ್ಪೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನು ನೀಡಲೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಾವು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದ ನಂತರ ಎಂಟು ಜನ ಶಾಸಕರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಯಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ.ಎಸ್. ಪಾಠಕ್ ರವರು, ಕಾಶ್ಮೀರದ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೇಕ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ, ಸೋವಿಯತ್ ರಷ್ಯಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕಾಮ್ರೆಡ್ ಬ್ರೆಜ್ಝೆವ್ ಹಾಗೂ ಆಚಾರ್ಯ ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆಯವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಗಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಗಣನೀಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದಂತಹ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಹೋಗಬೇಕಾದುದೇ ಆಗಿದೆ. ಮೃತ್ಯು ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಗಣನೀಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾಗಿರುವಾಗ, ಅವರು ಮಾಡಿದ ಗತದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೂ, ಆ ದಿಸೆಯತ್ತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡೋಣ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಬರಲಿ. ಮನಸ್ಸೈರ್ಯ ಇರಲಿ. ಇದು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಂತೆಯೇ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ನನ್ನ ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್ ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).— ಸನ್ಮಾನ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಹುಟ್ಟಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಸಾಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ ಸತ್ಯವಾದರೂ, ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಜೀವನ, ತೋರಿಸಿದಂತಹ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಇನ್ನೂ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ, ಈ ನಾಡಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ನಾವು ಅವರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮಿಂದ ಕಣ್ಣಿರೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಹನೀಯರುಗಳಿಗೆ ಬಗೆಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸಂತಾಪ ನಿರ್ಣಯ ಸೂಚನೆಗೆ ನನ್ನ ಕಂಬನಿಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಧ್ವನಿಗೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಚಾರ್ಯ ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆಯವರು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೀರತಕ್ಕಂಥ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯುತವಾದಂತಹ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿತವಾದಂತಹ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಭೂತರಾಗಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಂತರ ರೂಪಿಸಿದ್ದ ಪರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಕಣ್ಣಿರೆಯಾಗಿರು

ವುದಕ್ಕೆ ಇಂದು ನಾವು ಸಂತುಷ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿರುವವಾಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಳಿಲು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಿಜ್ಲೇವ್ ರವರು ರಷ್ಯಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನಿಕಟವರ್ತಿಯಾಗಿ ದ್ದರು. ಅನೇಕ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಂದಿವೆ ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಜಿನತ್ಯವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಬ್ರಿಜ್ಲೇವ್ ಅವರು ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ, ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ದ್ದರು. ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಂತ ಸಮರ್ಥವಾದಂತಹ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದ ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಅವರು ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರೂ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶಿಗಳೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ದುಃಖದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

೧೭-೨೦ ಏ. ಎಂ.

ನಾವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಒಡನಾಡಿಗಳಾಗಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಸಹಜ ವಾಗಿ ಬಂದಾಗಲೂ ಸಹ ಒಬ್ಬರಿಂದೊಬ್ಬರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸು ತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಸರಳ ಜೀವಿಗಳು, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ; ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಕಣ್ಣೀರಿಡತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರು ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ನಮ್ಮಿಂದ ಕಣ್ಮರೆ ಯಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ವಿಧಿ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸಪ್ಪನವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನತೆ ಅವರ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ದಿವಂಗತ ಬಸಪ್ಪನವರ ಹೆಸರು ಚಿನ್ಮಾಯಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಚಾಮರಾಜ ನಗರದ ಜನತೆ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯೋಚಿಸಿ ದ್ದಾರೆ, ಆ ರ ಜೀವನವನ್ನು ಚಿರಸ್ಮಾಯಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರೂ, ನನ್ನ ಕಕ್ಷಿಗಾರರೂ ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೀರಣ್ಣನವರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಅತೀವ ದುಃಖವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಯಾಗಿದ್ದಂಥವರೂ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದಂಥವರೂ, ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೊಡನೆ ನಾನು ಸುಮಾರು ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೊಬ್ಬ ಸರಳ ಜೀವಿ, ಗಂಭೀರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರು ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಮರೆ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಅತೀವ ದುಃಖವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ (ವಿಟ್ಲಾ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತಚಿಂತಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿ, ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಯುದ್ಧದ ಕಾರ್ಮೋಢ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ಯುದ್ಧದ ಕಾರ್ಮೋಢ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು, ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಡನೆ ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾದ ವಾತಾವರಣವಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೋರಾಟಮಾಡಿದ ರಷ್ಯಾ ಬಕ್ಕೂಟದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ

ಬ್ರೆಸೀಲ್‌ರವರು ೧೮ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಮಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಮಯಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂಥ ಒಂದು ಪರಿಷರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪುಗಲಾರದು. ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವಂಥ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಂಥ ಮಾರ್ಗದಂತೆ ಸೋವಿಯತ್ ಒಕ್ಕೂಟ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸೋವಿಯತ್ ಒಕ್ಕೂಟ ಈ ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮೈತ್ರಿ ಬೆಳೆದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದಿವಂಗತ ಆಚಾರ್ಯ ವಿನೋಬಾಭಾವೆಯವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ. ತೆಂಗಳಣದಲ್ಲಿ ಉಳುವವನಿಗೇ ಹೊಲ ಎಂದೂ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆನುಸರಿಸಿ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಅವರದೇ ಆದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಇತಿಮಿತಿಗಳು ಕೂಡ ಇರಬಹುದು. ಇದು ವಿನೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ವೋದಯದಿಂದ ಮತ್ತು ದೀನದಲಿತರನ್ನು ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದುದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಿ, ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಡೀ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ದುಡಿದಂಥ ಮಹಾ ನಾಯಕರು ವಿನೋಬಾಭಾವೆಯವರು. ಅವರನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿರಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ತುಂಬಲಾರದ ನಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪುಗಲಾರದು ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ನನಗೆ ಬಹಳ ಆತ್ಮೀಯರಾಗಿದ್ದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು, ನಾನೂ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಕ್ಷೇಮಚಿಂತನೆ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ, ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವತಃ ಕಣ್ಗಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಂಥ ಕಳಕಳಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವರವಾದುದು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಭಾಗ, ನನಗೆ ಲಭಿಸಿತು, ಅಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದಂಥ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತಮ ರಾಜಕಾರಣಿ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ನಿಧನಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಧ್ವರಾಜರವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಬ್ಬ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಹಾಗೂ ಮಿನಿಂಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇವರ ನಿಧನದಿಂದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಧ್ವರಾಜರವರು ಅತೀವ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ ಈ ದುಃಖವನ್ನು ತಡೆಯುವಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತ ಕರುಣಿಸಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ, ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ನಿಧನದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ ನಮೋಜಿಯವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತಹವರು. ಅವರು ಭಾರತ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದವರು. ಅನಂತರ ಮಾರ್ಕ್ಸಿಸ್ಟ್ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ತಮ್ಮ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಅವರೂ ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ರೈತರ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಒಬ್ಬ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು. ಅವರ ನೀತಿ ಏನಿತ್ತು ಅವರ ಆ ಪ್ರಯತ್ನವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಫಲಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಂಥ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳು ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರು ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ

ಅಷ್ಟು ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಾವಂತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವನು. ಅವರೆಲ್ಲರ ನಿಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಏನು ಸಂತಾಪಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ನಾನೂ ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಇದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ದುಃಖದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲದೆ, ಈಗಿನ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸಪ್ಪನವರಾದಿಯಾಗಿ ನಾವು ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಿಂದಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶದ ಮೆಹಾನ್ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನಿ ಸುತ್ತದೆ ಏನೆಂದರೆ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಒದಿದಾಗ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನರನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂಜವಾಗಿ ದುಃಖ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ.ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಏನು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾನು ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವನಾಗಿದ್ದಾ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಇನ್ನೂ ನನಗೆ ನೆನಪು ಇದೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತಿತರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವತ್ತೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಪೀರಣ್ಣನವರನ್ನು ಸಹ ನಾನು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಲ್ಲೆ. ಎರಡು ಸಾರಿ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದು ಗಿರಿದಲೂ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತು ತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತಿವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾಧ್ವರಾಜ್‌ರವರು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಆಗ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೇ ಆದ ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿರಾಯರವರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಮನೆಯವರೇ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರೂ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡೋಣ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್ ನೋಡಿಯವರು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಸದಸ್ಯನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಪರಿಚಯ ನನಗಿತ್ತು, ಅವರ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಅವರ ಅಗಲುವಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಸಹ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರು ನಾನು ೧೯೬೭ರಲ್ಲಿ ಸದನದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಇದ್ದಂಥವರು. ತಾವು ಕೂಡ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅವರು ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ಕೌಟ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಂಥವರು. ನಾನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಲು ಹೋದಾಗ ಅವರು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದೂ ಸಹ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಇಚ್ಛೆ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ನೀವು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥಾ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಅವರ ಅಗಲುವಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡ ಅಪಾರವಾಗಿ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಇನಾ ಮೇಸ್ ಅಬ್ಬುಲಾಹರವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವರು ಹುಟ್ಟು ಹೋರಾಟಗಾರರು. ಇವರು ಹಿಂದೆ ದಿಲ್ಲಿ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವರು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ. ತಮ್ಮ ಕೊನೆ ಉಸಿರು ಇರುವವರೆಗೂ ಹೋರಾಡಿದಂಥ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಅಗಲುವಿಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೇ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬ್ರಿಜ್‌ಲೇವರವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮಗಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಇವರು ಸಹ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದರು. ದೇಶ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕೊನೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅಂಥವರು ಬಹಳ ವಿರಳ. ಅಪರೂಪವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬ್ರಿಜ್‌ಲೇವರವರು ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಏನೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ದಿಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಗಾಂಧಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ನಡೆದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ, ಅವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಜೀವನವನ್ನು ತೊರೆದರು. ಏತಕ್ಕಿಂತ ನನ್ನ ಜೀವದ ಇರುವಿಕೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಅಥವಾ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಾನು ಅದರ ಕಾರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಕ್ಕೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಕೊನೇ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಗುರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅತೀವವಾದ ವೇದನೆ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ದೇಹ ತ್ಯಾಗ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪಟ್ಟದ ಶಿಷ್ಯರು. ಅವರ ಆದರ್ಶದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಶಾಂತಿಯುತವಾದ ಚಳುವಳಿ ಮೂಲಕ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಭೂದಾನ ಯಜ್ಞದಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆಗಳ ಭೂಮಿ ಬಂದಿತ್ತು, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನೇ ಇರಬಹುದು, ಅವರು ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಇಂಥಾ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಗಲುವಿಕೆಯಿಂದ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಇವತ್ತು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಾವು ಏನು ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ-ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೂಡ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಧನ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ, ಇವರುಗಳ ನಿಧನದಿಂದ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನೋವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಭಗವಂತನು ಶಕ್ತಿ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೋದ ಸಲ ಶಾವು ಸೇರಿದ ನಂತರ ವಿಶ್ವದ, ರಾಷ್ಟ್ರದ, ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ನಾಯಕರುಗಳ ಅಗಲುವಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಪೀರಣ್ಣ ನವರು ಕೂಡ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ಆಶ್ರಿತರುಗಳೆಂದರೂ, ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರು ನನ್ನೊಡನೆ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸಪ್ಪನವರು ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಠಾವಂತ, ನೀತಿವಂತ ಮತ್ತು ವಿಚಾರವಂತರಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಯಾವಾಗಲೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಶ್ರೀ ಬಸಪ್ಪನವರು. ದಿಲ್ಲಿ ಬಸಪ್ಪನವರು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ರೇಷ್ಮೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ರೈತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ

ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ಸಭೆ ಏಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಒಬ್ಬ ತತ್ತ್ವವಿಷ್ಟು ರಾಜಕಾರಣಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೂ ಕೂಡ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಮಧುರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರ ಆಗಲಿಕೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನಗಂತೂ ತುಂಬ ಲಾಗದ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಪೀಠಾಧೀಶನವರನ್ನು ಬಲ್ಲೆ. ಅವರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರು. ಕೊಂಡಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರು ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅವರು. ವಿಶ್ವದ ನಾಯಕರಾದಂತಹ ಬ್ರಿಜ್‌ಶೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಭಾರತದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಸಂತ ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನಂತೂ ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನಿಕಟವರ್ತಿಗಳು. ಅವರ ವಿಚಾರ ಧಾರೆಯ ವಾರಸುದಾರರು ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಮೆಚ್ಚಿದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೆಂದು ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ಬಹಳ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮೌನವನ್ನು ಕೂಡ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಮಹಾನಾಯಕರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಮೃತರ ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—I request the Hon'ble Members to stand in silence for a minute as a mark of respect to the memory of the departed soul.

(The House stood in silence for a minute as a mark of respect to the memory of the departed.)

MR. SPEAKER.—Now, the House stands adjourned to meet again at 1.00 P.M. tomorrow.

The House adjourned at Fortyfive minutes past One of the clock meet again at One of the Clock on Tuesday, the 23rd November, 1982.